

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
LUDOVIKA

KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZÉSI INTÉZET

BESZÁMOLÓ

a közigazgatási szakvizsgarendszer 2023. évi működéséről

2024. április

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
1. Általános információk a közigazgatási szakvizsgarendszer működéséről	5
2. A közigazgatási szakvizsgák szervezésének országos tényadatai	6
2.1. A közigazgatási szakvizsgára jelentkezők számának alakulása	6
2.2. A közigazgatási szakvizsgára felkészülés	8
2.3. Közigazgatási szakvizsgák eredményességi mutatói	9
2.4. A vizsgabizonyítványok minősítése	10
2.5. Választott tárgyak népszerűsége	11
3. Oktatók és vizsgáztatók	12
3.1. Vizsgabizottságok	12
3.2. Oktatók	13
4. Közös felkészítő- és vizsgaszervezés	14
5. Az NKE közigazgatási szakvizsgával összefüggő módszertani feladatai	15
5.1. Tananyagfejlesztés	15
5.1.1. Éves felülvizsgálat	15
5.2. A területi vizsgaszervezők közigazgatási szakvizsga feladatlapokkal és megoldókulcsokkal való ellátása	15
5.3. Megújuló tagság az OKV vonatkozásában	16
6. Az elégedettségmérés eredményei	16

Vezetői összefoglaló

A közigazgatási szakvizsga célja, hogy a felsőfokú végzettségű tisztviselő olyan általános közigazgatási ismeretekre tegyen szert, amelyek birtokában a közigazgatási szervek széles körében és minden szintjén alkalmassá válik a közhatalmi típusú döntések törvényes – a közigazgatás céljaival összhangban álló, a közigazgatás eszközrendszerét hatékonyan felhasználó – előkészítésére, illetve meghozatalára.

A közigazgatási szakvizsga a közszolgálati továbbképzési rendszer részeként működik. A vizsga letételi **kötelezettség jogszabály által meghatározott közszolgálati tisztviselői körre terjed ki.**

A közigazgatási szakvizsgák szervezése a fővárosi és a vármegyei kormányhivatalok, valamint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) által (a továbbiakban együtt: vizsgaszervezők) **valósul meg országos szinten.**

A közigazgatási szakvizsgára jelentkezés a Probono felületen történik az illetékes vizsgaszervező által meghirdetett vizsgaidőszakra jelentkezéssel a munkáltató által. A közigazgatási szakvizsgára a munkáltató azt a közszolgálati továbbképzésre kötelezett tisztviselőt tudja jelentkeztetni, akinek a szakvizsga az egyéni továbbképzési tervében szerepel. A közszolgálati továbbképzésre nem kötelezett tisztviselők esetében a jelentkezés nem kötődik egyéni továbbképzési terv készítéséhez.

A szakvizsgára jelentkezők száma 2023-ban országos viszonylatban **1.486 fő volt,** amely létszámadat vonatkozásában elmondható az évek óta tartó, folyamatosan csökkenő tendencia. Ugyancsak megfigyelhető a csökkenés **az NKE-hez beiskolázott tisztviselők számát tekintve** (97 fő) is, amely **az előző évi jelentkezői létszámmal viszonyítva** (194 fő) **a felére esett vissza.** Az NKE vonatkozásában a visszaesés abban áll, hogy a területi illetékességi körébe tartozó központi kormányzati igazgatási szervek esetében a munkáltató szervezet az álláshely betöltéséhez nem írja elő a közigazgatási szakvizsga letételét.

A kormányhivatalok területi illetékességi körébe tartozó vizsgára jelentkező tisztviselők száma a tavalyi év létszámadatához viszonyítva közel azonos volt (1.389 fő). A kormányhivatalok esetében a korábbi években megfigyelhető jelentkezői létszámadatok eddig **minimális csökkenéssel, de stagnálást mutattak** (az éves jelentkezői létszámok 1800 és 1600 fő között mozogtak), tekintettel arra, hogy a kormányhivatalok elsősorban az önkormányzatoknál foglalkoztatott tisztviselők szakvizsga szervezését bonyolítják le, akiknek a tanácsos besorolási fokozatba sorolásához szükséges a közigazgatási szakvizsga letétele.

A közigazgatási szakvizsga **a kötelező- és a választható vizsgatárgy írásbeli és szóbeli vizsgarészének teljesítéséből** áll. A közigazgatási szakvizsga akkor tekinthető teljesítettnek, ha a két részvizsga (kötelező tárgyi és választott tárgyi vizsgarész) teljesítése sikeresnek minősíthető.

A vizsgaszervezők a szakvizsgára jelentkezők számára – az eredményes felkészülés céljából – a kötelező és a választott vizsgatárgyból az NKE által kidolgozott program szerint felkészítő tanfolyamokat szerveztek. 2023. évben a közigazgatási szakvizsgára felkészülést jelenléti- és online felkészítő tanfolyamok, az önálló felkészülést pedig videóprezentációk segítették. A felkészítő tanfolyamon való részvétel nem feltétele a vizsgára bocsátásnak.

2023-ban **a vizsgaszervezők országosan összesen 82 felkészítő tanfolyamot tartottak.** A tanfolyamok 20%-át a fővárosi székhelyű vizsgaszervezők szervezték.

Az önálló felkészülés támogatásához **az NKE online tananyagot biztosított videoprezentációs előadások formájában mind a kötelező, mind a választott tárgyi tananyagok feldolgozására**, melyeket a Probono rendszer Önfejlesztés oldalán értek el a vizsgára felkészülők.

A vizsgaszervezők országosan **166 fő oktató közreműködésével** bonyolították le a szakvizsgára felkészítő tanfolyamokat. A felkészítő tanfolyamokat az Országos Közigazgatási Vizsgabizottság (a továbbiakban: OKV) erre feljogosított tagjai tartották.

Az NKE által megrendezett szakvizsgaidőszakokban **a Microsoft Teams online platformon keresztül szervezte meg a kötelező tárgyi- és az Államigazgatás választott tárgyi felkészítő képzéseket**, a kormányhivatali vizsgaszervezők jelenléti képzéseket tartottak (online felkészítőket nem szerveztek).

A közigazgatási szakvizsgán vizsgatárgyanként (kötelező és választott tárgy) külön-külön írásbeli és szóbeli számonkérés van. A számonkérés háromtagú vizsgabizottság előtt zajlik.

A kötelező tárgyi vizsgára jelentkező 1.475 főből 1.254 fő, míg a választott tárgyi vizsgára jelentkező 1.365 fő jelentkezőből 1.188 fő vett részt a vizsgán.

2023-ban országosan **1.133 fő teljesítette sikeresen a közigazgatási szakvizsgát** (azaz 2023-ban összesen 1.133 fő szerzett bizonyítványt).

A vizsgázók felkészültsége az elért eredmények alapján közepes átlagot mutat – 3,3-as átlaggal –, amely hasonló a vizsgázók előző évi tanulmányi átlagaihoz (3,1-3,3).

2023. évben országosan mindösszesen **159 vizsgabizottság**, ebből 76 kötelező- és 83 választott tárgyi vizsgabizottság **működött közre** a köztisztviselők/kormánytisztviselők szakvizsgáztatásában. A vizsgabizottságok munkájában országosan **182 vizsgáztató vett részt elnöki vagy tagi minőségben.**

A Közigazgatási Továbbképzési Kollégium (a továbbiakban KTK) elnöke szükség szerint, de legalább két évente pályázatot ír ki az OKV tagjainak kinevezése céljából ügykezelői alapvizsga és közigazgatási szakvizsga vizsgáztatói és oktatói szerepkörökre. A sikeresen pályázók az OKV tagjaként jogosultságot szereznek arra, hogy az ügykezelői alapvizsgán és/vagy a közigazgatási szakvizsgán vizsgáztatóként működjenek közre, illetve a közigazgatási szakvizsgák felkészítő tanfolyamain oktatói tevékenységet lássanak el.

A KTK elnöke 2022. októberében döntött az **OKV tagság megújításáról**. (A pályázat a megújítás mellett új tagok jelentkezésére is lehetőséget adott.) **A megújított tagság 2023. január 1-től 2024. december 31-ig biztosít jogosultságot a sikeresen pályázók számára.**

Az NKE jogszabályban rögzített feladata a képzési- és vizsgaszervezési tevékenységeken túl a tananyag fejlesztése és hatályosítása.

A 2023. évi tananyagfejlesztés keretében **a közigazgatási szakvizsga valamennyi kötelező- és választható tárgya** (a választható tárgyak közül a Gazdasági igazgatást leszámítva) **módosításra került**, tekintettel a legutóbbi hatályosítás óta bekövetkezett jogszabályi változásokra. Emellett – a tananyagfejlesztéssel összhangban – **hatályosításra kerültek a tisztviselők önálló felkészülését támogató videoprezentációs előadások is.**

A jogszabályi kötelezettségeken alapuló hatályosítás a 2023. január 31-ig kihirdetett jogszabályok figyelembevételével zárult le.

1. Általános információk a közigazgatási szakvizsgarendszer működéséről

A közigazgatásban foglalkoztatott köztisztviselők és kormánytisztviselők közszolgálati életpályájuk során a jogszabályban meghatározott módon jogosultak előmenetelre. A jogszabályban meghatározott besorolási fokozatba lépéshez vagy az álláshely betöltéséhez szükséges azonban, hogy a tisztviselő a számára előírt vizsgákat és képzéseket teljesítse.

A közigazgatási szakvizsga célja, hogy a felsőfokú végzettségű tisztviselő olyan általános közigazgatási ismeretekre tegyen szert, amelyek birtokában a közigazgatási szervek széles körében és minden szintjén alkalmassá válik a közhatalmi típusú döntések törvényes – a közigazgatás céljaival összhangban álló, a közigazgatás eszközszerét hatékonyan felhasználó – előkészítésére, illetve meghozatalára.

A közigazgatási szakvizsga letételi kötelezettség jogszabály által meghatározott¹ közszolgálati tisztviselői körre terjed ki.

A Kttv. hatálya alá tartozó pályakezdőként kinevezett köztisztviselőnek, kormánytisztviselőnek a tanácsos besorolási fokozatba soroláshoz közigazgatási szakvizsgát kell tennie. Közigazgatási szakvizsga hiányában a tisztviselő nem sorolható a tanácsos besorolási fokozatba. Közigazgatási szakvizsgát az az I. besorolási osztályba sorolt tisztviselő tehet, aki közigazgatási alapvizsgát tett vagy az alól mentesült és közigazgatási szervnél szerzett legalább két éves gyakorlattal rendelkezik. A vezető besorolású tisztviselő közigazgatási szervnél szerzett gyakorlat nélkül is tehet közigazgatási szakvizsgát.

A Kit., valamint a Küt. a munkáltató mérlegelésére bízta egy álláshely betöltésének szakmai feltételeit, melynek keretében meghatározhatja a közigazgatási szakvizsga letételi kötelezettség előírását.

A közigazgatási szakvizsga rendszer működését a közigazgatási szakvizsgáról szóló 35/1998. (II. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) szabályozza. A Korm. rendelet rendelkezik a jelentkezés módjáról és idejéről, a vizsga menetéről, a vizsga díjáról, a vizsgabizottság tagjainak feladat- és hatásköréről, valamint egyéb részletszabályokról.

A közigazgatási szakvizsgák szervezése a fővárosi és a vármegyei kormányhivatalok, valamint NKE által valósul meg országos szinten. A Korm. rendelet 4. § (6) bekezdése alapján a Kttv. 2.§-ban felsorolt szervek, továbbá Kit. szerinti központi kormányzati igazgatási szervek, valamint Küt. hatálya alá tartozó szervek, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vizsgázói az NKE-nél, egyéb esetben a munkáltató székhelye szerint illetékes fővárosi vagy vármegyei kormányhivatalnál tesznek közigazgatási szakvizsgát.

Szakvizsga az év során bármikor szervezhető. A vizsganapokat, a szakvizsgák helyszínét és kezdési időpontját a jelentkezők száma és a választott szakmai vizsgatárgy figyelembevételével a szakvizsgaszervező határozza meg.

A szakvizsga keretében a vizsgázó számot ad általános elméleti és gyakorlati ismereteiről, továbbá konkrét feladat(ok) kapcsán elemző-, problémamegoldó-, szervezési-, jogalkalmazási-, döntéshozatali készségéről. A közigazgatási szakvizsga akkor tekinthető teljesítettnek, ha a két részvizsga (kötelező tárgyi és választott tárgyi vizsgarész) teljesítése sikeresnek minősíthető. Mindkét vizsgaeseményről jegyzőkönyvet és a

¹ A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (Kit.); a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.); a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény (Küt.).

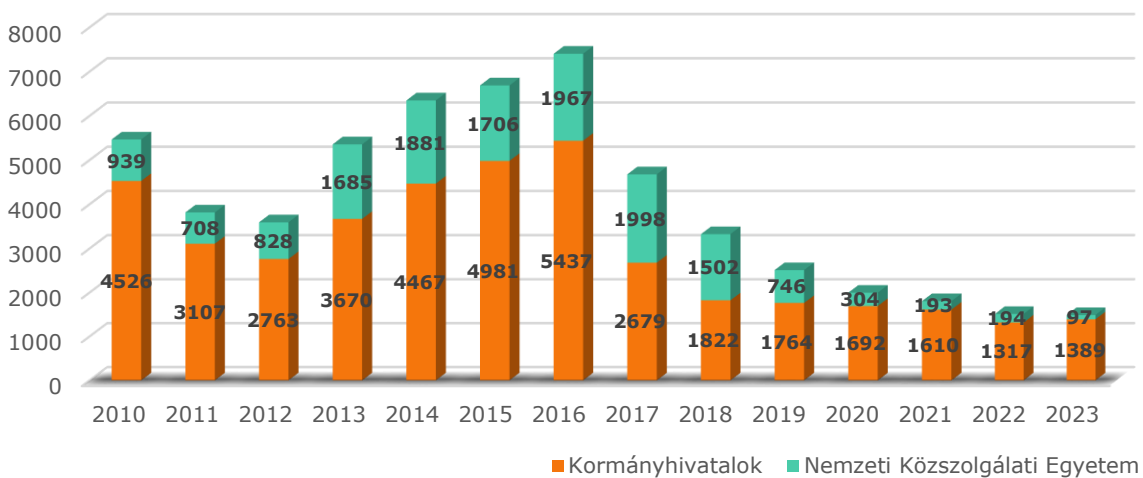
sikeresen teljesített közigazgatási szakvizsgát követően bizonyítványt állít ki a vizsgaszervező.

A közigazgatási szakvizsga a közszolgálati továbbképzési rendszer részeként funkcionál, ami annyit jelent a gyakorlatban, hogy a közigazgatási szakvizsga kötelező és választott tárgyi felkészítő tanfolyamai minősített közszolgálati továbbképzési programok, amelyeket a tisztviselők éves egyéni továbbképzési tervében szerepeltetni kell. A közigazgatási szakvizsga teljesítéséért 30 tanulmányi pont jár.

2. A közigazgatási szakvizsgák szervezésének országos tényadatai

2.1. A közigazgatási szakvizsgára jelentkezők számának alakulása

A közigazgatási szakvizsgára jelentkezők száma 2023-ban országos viszonylatban 1.486 fő volt, ebből az NKE-hez 97 jelentkezés érkezett.

1. számú ábra: A közigazgatási szakvizsgára jelentkezők számának alakulása (2010-2023.).
(Forrás: ProBono, illetve a korábbi évek beszámolóí alapján)

Az 1. számú ábra jól mutatja, hogy a közigazgatási szakvizsgára jelentkezők létszámadatai országosan csökkenő tendenciát mutatnak. Az országosan mért létszámadatok csökkenése 2017. évtől figyelhető meg elsőként, amelyet a 2016. közepétől érvényben levő jogszabályi rendelkezések - a közigazgatási szakvizsga helyett a kormányhivatalok tisztviselői a Kormányzati tanulmányok, illetve Közigazgatási tanulmányok szakirányú továbbképzési szakokat végeztek el, mely a szakvizsgával egyenértékű volt² - okozták; majd a Kit. rendelkezéseinek 2018-as bevezetése³ **tovább csökkentette a jelentkezői számadatokat**, mivel az álláshelyek betöltéséhez a munkáltató mérlegelésére bízta a közigazgatási szakvizsga letételének előírását.

A csökkenés nem csupán az országos adatok esetében figyelhető meg, hanem markánsan megjelenik **az NKE illetékességi körébe tartozó tisztviselők vizsgára jelentkezése vonatkozásában is**, mivel a jogszabályi változások leginkább az NKE illetékességi körébe tartozó szervezeteket érintették és befolyásolják azóta is. (2018-ban 1502 fő, 2019-ben 746 fő, 2020-ban 304 fő, 2021-ben 193 fő és 2022-ben 194 fő, 2023-ban pedig 97 fő jelentkezett közigazgatási szakvizsgára az NKE-hez.)

² Az állami tisztviselőkről szóló 2016. évi LII. törvény (Áttv.) alapján.

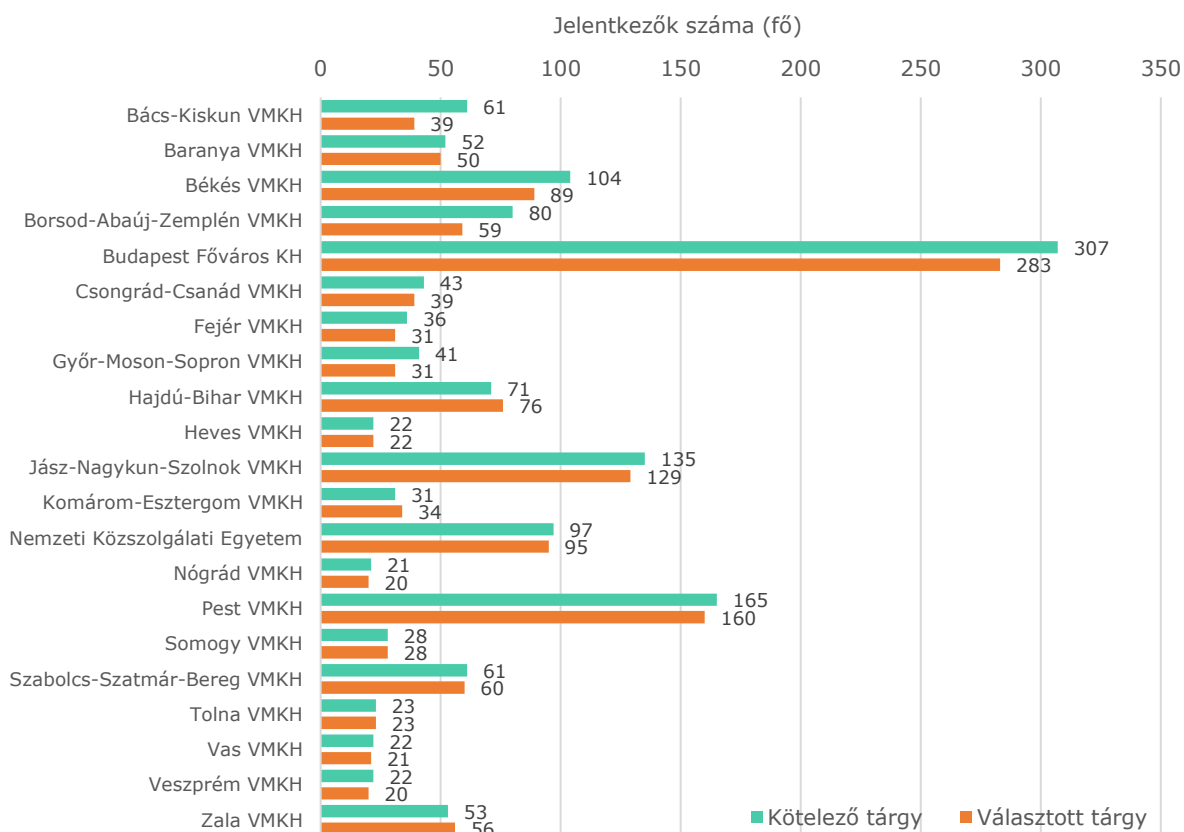
³ A kormányzati igazgatásról 2018. évi CXXV. törvény alapján.

2023. évben az NKE-hez beiskolázott tisztviselők száma (97 fő) az előző évi jelentkezői létszámhoz képest (194 fő) a felére esett vissza. Az NKE területi illetékességi körébe tartozó központi kormányzati igazgatási szervek esetében a munkáltató határozza meg az álláshely betöltéséhez a közigazgatási szakvizsga letételét, és általánosságban elmondható, hogy a minisztériumi tisztviselőknek a munkáltató nem állapít meg szakvizsga-letételi kötelezettséget; így elsősorban a központi hivatalok tisztviselői jelentkeznek szakvizsgára.

A fővárosi és a vármegyei kormányhivatalok területi illetékességi körébe tartozó vizsgára jelentkező tisztviselők száma a tavalyi évhez képest közel azonos (2022-ben 1.317 fő, míg 2023-ban 1.389 fő) adatokat produkált. A fővárosi és a vármegyei kormányhivatalok esetében a 2017-ben rögzített jelentkezői létszám csökkenés 2018-ban megállt, és a számok eddig **minimális csökkenéssel, de stagnálást mutatnak** (az éves jelentkezői létszámok 1800 és 1600 fő között mozogtak). A fővárosi és a vármegyei kormányhivatali vizsgaszervezők elsősorban az önkormányzatoknál foglalkoztatott tisztviselők szakvizsga szervezését bonyolítják le, akiknek a tanácsos besorolási fokozatba sorolásához szükséges a közigazgatási szakvizsga letétele.

A közigazgatási szakvizsga a kötelező és a választható vizsgatárgy írásbeli és szóbeli vizsgarészének teljesítéséből áll.

Kötelező tárgyi vizsgákra 2023-ban összesen 1.475 fő, míg választott tárgyi vizsgákra 1.365 fő jelentkezett országosan. (Fontos megjegyezni, hogy a kötelező- és választott tárgyi vizsgák esetében az 1.486 fő összes jelentkezői létszámtól való eltérés abból fakad, hogy a jelentkezők között vannak azok a tisztviselők is, akik korábban már teljesítették valamelyik vizsgarészt, és a másik részt most pótolják.)

2. számú ábra: 2023. évben közigazgatási szakvizsgára jelentkezők száma kötelező és választott tárgyból vizsgaszervezőnkénti bontásban (Forrás: ProBono 2024.01.04.)

2.2. A közigazgatási szakvizsgára felkészülés

A közigazgatási szakvizsgára felkészülés kétféleképpen lehetséges: önálló felkészülés keretében, vagy a vizsgaszervező által szervezett felkészítő tanfolyamon. Valamennyi vizsgaszervező az eredményes felkészülés érdekében biztosítja a vizsgázók számára a tanfolyamokon való részvétel lehetőségét.

A felkészítő tanfolyamokon való részvétel nem feltétele a vizsgára bocsátásnak.

A szakvizsga kötelező tárgyi felkészítője öt napos (5x8 óra) jelenléti képzés, míg a választható tárgyi felkészítő tanfolyam egy napos (1x8 óra) jelenléti képzést foglal magában.

2023. évben a kötelező tárgyi szakvizsga felkészítőkre országosan 1.142 fő, a választott tárgyi felkészítőkre pedig 1.114 fő jelentkezett.

2023-ban a vizsgaszervezők országosan összesen **82 vizsgára felkészítő tanfolyami csoportot** szerveztek, ebből 35 kötelező tárgyi vizsgára és 47 választott tárgyi vizsgára felkészítő tanfolyam volt. A tanfolyamok közel 20%-át a fővárosi székhelyű vizsgaszervezők szervezték.

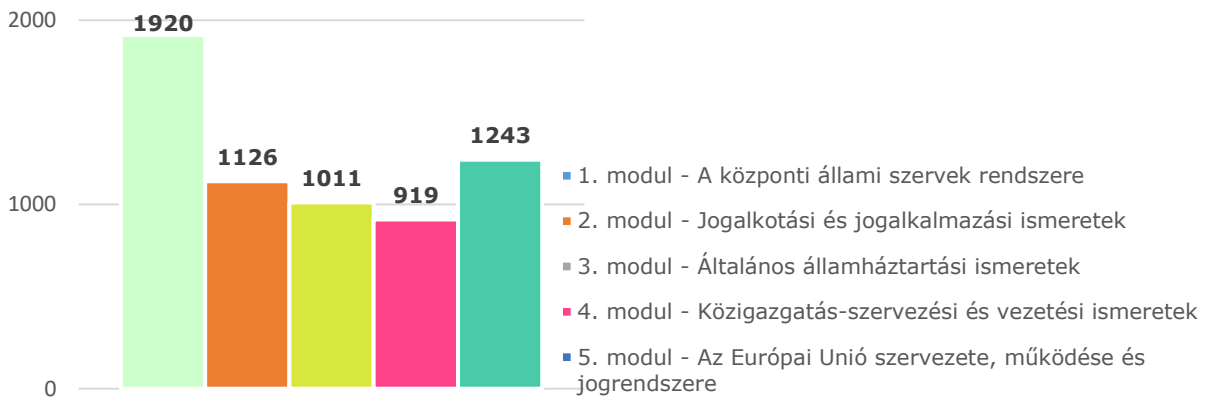
A kötelező tárgyi felkészítőkön az 1.142 fő jelentkezőből **1.000 fő vett részt** ténylegesen, ami 88%-os részvételi arányt jelentett. **A választott tárgyi felkészítők** esetében a részvételi arány 84%-os volt, azaz az 1.114 fő jelentkezőből **935 fő vett részt** ténylegesen a felkészítő tanfolyamokon.

A vizsgára jelentkezők 77%-a igényelte a közigazgatási szakvizsgára jelentkezéskor a felkészítő tanfolyamokon való részvételt, ami az előző évi 84%-os jelentkezői létszámhoz képest csökkenést mutat. Ennek okán elmondható, hogy 2023-ban több tisztviselő választotta az önálló felkészülést a jelenléti képzéseken való részvétel helyett.

Míg a kormányhivatali vizsgaszervezők 2023-ban is kizárólag jelenléti képzéseket tartottak (online felkészítőket nem szerveztek), addig az NKE2023-ban is – hasonlóan az előző évhez – Microsoft Teams online platformon keresztül szervezte meg a kötelező és a választott tárgyi (Államigazgatás) felkészítő képzéseket.

Az önálló felkészüléshez 2023-ban is rendelkezésre álltak az NKE által fejlesztett és hatályosított online tananyagok (videoprezentációs előadások formájában) mind a kötelező- mind a választott tárgyi tananyagok feldolgozására. A videoprezentációkat a tisztviselők a ProBono portál Önfejlesztés menüpontjában érhatték el díjmentesen. Az Általános közigazgatási ismeretek öt modulból álló kötelező tárgyi felkészítő előadások anyagát – kifejlesztésük óta – átlagosan több, mint 1.244 fő tekintette meg (modulonként 919- 1.920 fő).

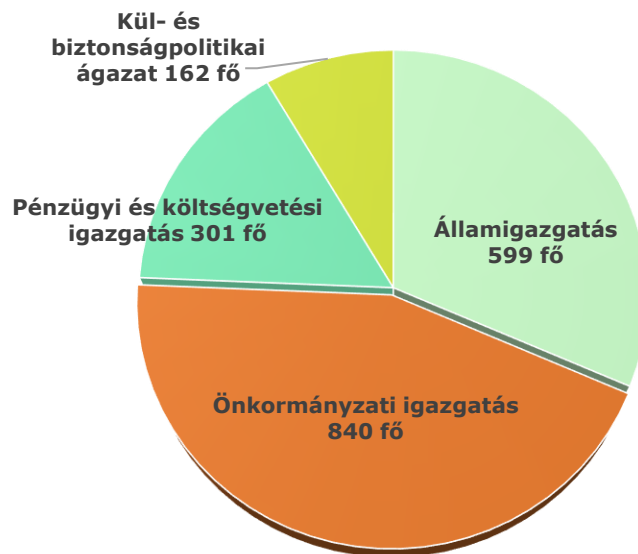
A kötelező tárgyi vizsgarészhez kapcsolódó megtekintéseket a 3. számú ábra szemlélteti.

3. számú ábra: A kötelező tárgyi modulok videoprezentációs anyagait 2023. decemberéig megtekintő tisztviselők létszáma (Forrás: ProBono 2024.01.04.)

A kötelező tárgyi tananyagok megtekintései az egyes modulok tekintetében közel azonos arányban szóródnak, ami annak köszönhető, hogy a kötelező tárgyi vizsga során mind az öt modul a számonkérés alapját képezi.

A választott tárgyak esetében az Önkormányzati igazgatás és az Államigazgatás választott tárgyak felkészítő előadásait tekintették meg a legtöbben, ami egyenes arányban áll azzal, hogy a tisztviselők e két vizsgatárgyat preferálják elsősorban a jelentkezés során.

4. számú ábra: A választott tárgyi modulok videoprezentációs anyagait 2023. decemberéig megtekintő tisztviselők létszáma (Forrás: ProBono 2024.01.04.)

2.3. Közigazgatási szakvizsgák eredményességi mutatói

A közigazgatási szakvizsgán vizsgatárgyanként (kötelező és választott tárgy) külön-külön írásbeli és szóbeli számonkérés történik. A közigazgatási szakvizsgán a vizsgázó kötelező és választott vizsgatárgyból írásbeli feladat(ok) megoldásával, valamint az általa húzott szóbeli vizsgatétel és a szakvizsga bizottság által feltett kérdések alapján ad számot felkészültségéről.

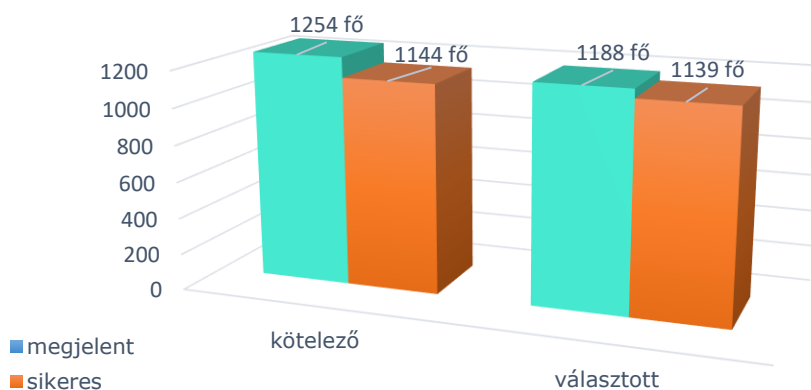
Kötelező tárgyi vizsgára 2023-ban összesen 1.475 fő, míg választott tárgyi vizsgára 1.365 fő jelentkezett.

A kötelező tárgyi vizsgára jelentkező 1.475 főből 1.254 fő, míg a választott tárgyi vizsgára jelentkező 1.365 fő jelentkezőből 1.188 fő vett részt a vizsgán.

2023-ban országosan **1.133 fő teljesítette sikeresen a közigazgatási szakvizsgát** (vizsgabizonyítvánnyal rendelkezők száma). A sikeresen vizsgázók aránya a vizsgán megjelentek 89%-a.

Kötelező írásbeli vizsgatárgyból 104 főnek, a kötelező tárgy szóbeli része esetében pedig 17 fő lett sikertelen a vizsgán elért eredménye.

A választott tárgyi vizsgák esetében az írásbeli részt mindössze 46 fő, a szóbeli vizsgát pedig 16 fő nem tudta sikeresen teljesíteni.⁴

5. számú ábra: 2023. évben a kötelező és választott tárgyi szakvizsgák sikeressége a vizsgázók körében (Forrás: ProBono, 2024.01.04.)

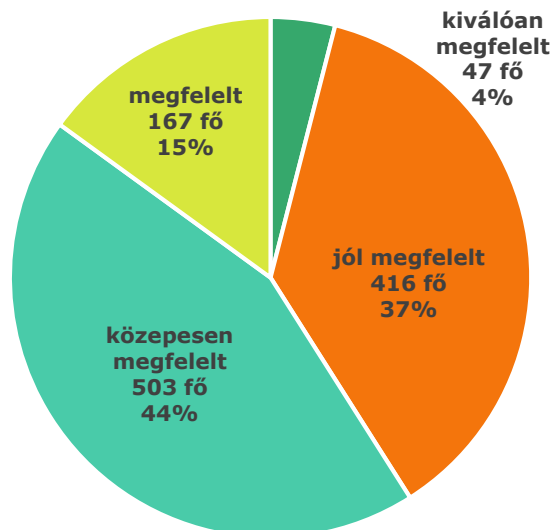
A kötelező és választott tárgyi vizsgák eredményességét összehasonlítva megállapítható, hogy **a vizsgázóknak elsősorban a kötelező tárgyi írásbeli vizsgarész teljesítése okoz nehézséget** – főként a tananyag nagy terjedelme és összetettsége miatt.

2.4. A vizsgabizonyítványok minősítése

A Korm. rendelet 1. sz. mellékletének 16. pontja értelmében a közigazgatási szakvizsgát a vizsgáztató bizottság öt fokozattal minősíti. A vizsgáztató bizottság az írásbeli és szóbeli vizsgarészt mindkét vizsgatárgynál külön-külön egy-egy érdemjeggyel – jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) – értékeli, és a minősítést a két osztályzat számtani átlaga adja meg. Az írásbeli és szóbeli vizsgaeredményt vizsgatárgyanként külön-külön kell megállapítani. „Kiválóan megfelelt” minősítést csak az a vizsgázó kaphat a bizonyítványban, aki az írásbelin és a szóbelin is mindkét vizsgatárgyból „jeles” minősítést kapott. Szakvizsga-bizonyítvány csak akkor állítható ki, ha a vizsgázó a szakvizsga kötelező és választott vizsgatárgyát egyaránt eredményesen teljesítette.

2023-ban országosan **1.133 fő teljesítette sikeresen a közigazgatási szakvizsgát** és kapott bizonyítványt. Ez a vizsgára jelentkezők (1.486 fő) 76%-a. A megszerzett szakvizsga bizonyítványok minősítését a 6. számú ábra szemlélteti.

⁴ Egy vizsgarész sikeres teljesítéséből nem következik az, hogy a vizsgázó a másik vizsgarészt is sikeresen teljesítette és vizsgabizonyítványt kapott a 2023. évben (ismétlővizsgára utalás vagy halasztás miatt), ezért a vizsgarészek sikeres teljesítése nem összehasonlítható a bizonyítványt kapott tisztviselők összlétszámával.

6. számú ábra: A közigazgatási szakvizsga bizonyítványok minősítésének megoszlása 2023. évben
(Forrás: ProBono, 2024.01.04.)

A 2023-ban kiadott szakvizsga bizonyítványok közel fele (44%) közepesen megfelelt minősítésű, a bizonyítványok másik felén a jól megfelelt (37%) és a megfelelt (15%) minősítésű bizonyítványok osztoztak. 47 vizsgázó (a bizonyítványt szerzett vizsgázók 4%) kiválóan megfelelt minősítésű bizonyítványt kapott, ami a vizsga érdemjegyek többszörös lefelé átlagolásának köszönhetően kimagasló eredménynek számít.

A két vizsgatárgy közül a kötelező vizsgatárgyak érdemjegyei alacsonyabb értéket mutatnak a választott tárgyi vizsga érdemjegyeihez viszonyítva, hiszen a kötelező tárgyi vizsga ismeretanyaga sokkal szélesebb kört, nagyobb mennyiségű tananyagot fog át, mint a választott tárgyi vizsgáké.

Össességében elmondható, hogy **a vizsgázók felkészültsége közepes átlagot mutat** – 3,3-as átlaggal –, amely változatlan a vizsgázók előző évi tanulmányi átlagait tekintve (3,1-3,3).

2.5. Választott tárgyak népszerűsége

2023-ban is – az elmúlt évekhez hasonlóan – a választható vizsgatárgyak közül az **Önkormányzati igazgatás és az Államigazgatás c. tantárgy volt a legnépszerűbb a vizsgázók körében.**

A választható tárgyi vizsgákra jelentkezők háromnegyede (1.030 fő) választotta az Önkormányzati igazgatás c. tárgyat, mely témáját tekintve elsősorban a fővárosi és a vármegyei kormányhivatali vizsgaszervezők illetékességi területéhez tartozó munkáltatóknál (önkormányzatoknál) szerepelt prioritásként.

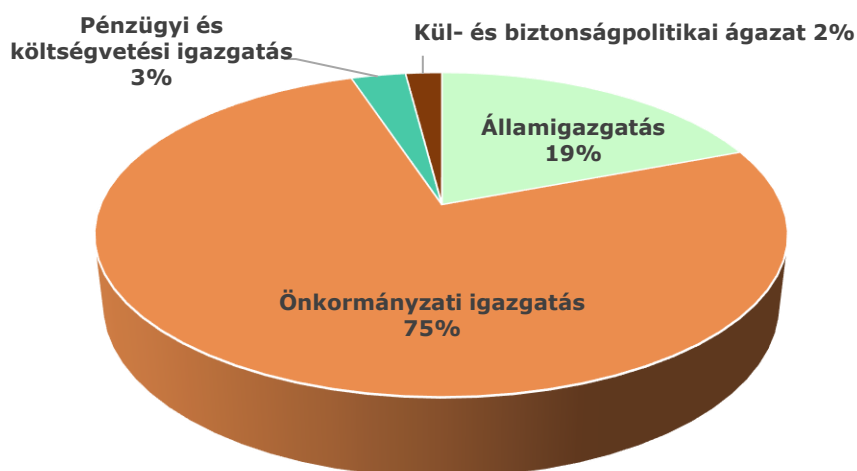
Ezt követte az Államigazgatás tantárgy közel 20%-kal (261 fő), melyet jellemzően az NKE és Budapest Főváros Kormányhivatalának, illetve a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal vizsgázói köréhez tartozók jelölték meg.

A Pénzügyi és költségvetési igazgatás c. tárgyat a jelentkezők 3%-a (43 fő), míg a Kül- és biztonságpolitikai ágazat c. tárgyat 2% (31 fő) választotta.

2023. évben – az előző évekhez hasonlóan – nem volt olyan tisztviselő, aki a Gazdasági igazgatás c. tárgyat választott volna. Ez nem meglepő, hiszen országos szinten utoljára

2019-ben minőszesen 7-en jelölték e tárgyat a közigazgatási szakvizsga választott tárgyaként.

A választott tárgyak vonatkozásában a 2023-ban megállapított tendencia megfelel az évek óta tapasztaltaknak.

7. számú ábra: A választható vizsgatárgyak népszerűsége a vizsgázók körében 2023. évben
(Forrás: ProBono, 2024.01.04.)

3. Oktatók és vizsgáztatók

A közigazgatási vizsgarendszer egységes működtetésének biztosítása érdekében OKV működik. Az OKV tagjai jogosultak arra, hogy az ügykezelői alapvizsgán és/vagy a közigazgatási szakvizsgán vizsgáztatóként működjenek közre, illetve a közigazgatási szakvizsgák felkészítő tanfolyamain oktatói tevékenységet lássanak el.

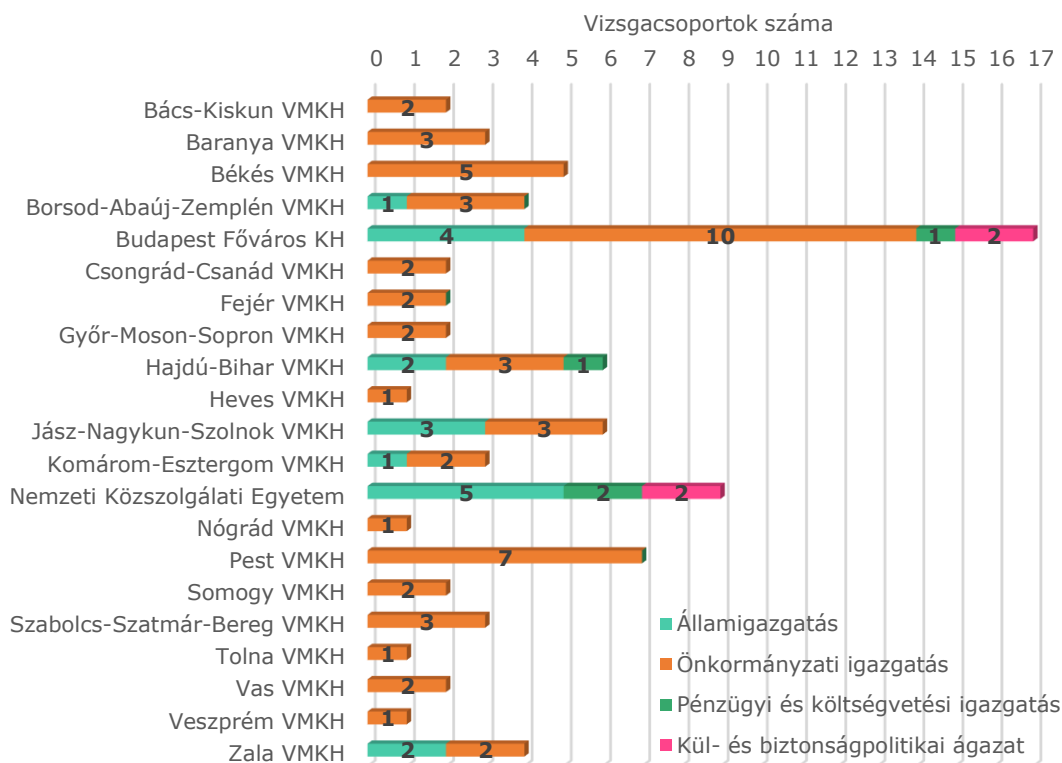
3.1. Vizsgabizottságok

A szakvizsgát OKV tagjaiból kialakított 3 tagú vizsgabizottság előtt kell letenni, amelynek elnökét és tagjait a vizsgaszervező javaslatára az OKV titkára kéri fel⁵.

2023. évben országosan mindösszesen **159 vizsgabizottság**, ebből 76 kötelező és 83 választott tárgyi vizsgabizottság **működött közre** a köztisztviselők/kormánytisztviselők szakvizsgáztatásában.

A vizsgaszervezők a választott tárgyak közül Önkormányzati igazgatás (57) és Államigazgatás (18) vizsgatárgyból szervezték a legtöbb vizsgacsoportot.

⁵ Az OKV titkárát a közszolgálati életpálya kidolgozásáért felelős miniszter az általa vezetett központi államigazgatási szerv állományába tartozó kormánytisztviselők közül nevezi ki.

8. számú ábra: Vizsgacsoportok száma a vizsgaszervezők és vizsgatárgyak szerinti megoszlásban 2023. évben (Forrás: ProBono 2024.01.04.)

A vizsgabizottságok munkájában országosan **182 vizsgáztató vett részt** elnöki vagy tagi minőségben. A vizsgáztatók 28%-a (86 fő) a fővárosi székhelyű vizsgaszervezők felkérésére működött közre – az NKE, Budapest Főváros Kormányhivatala és a Pest Vármegyei Kormányhivatal szervezésben lebonyolított vizsgákon.

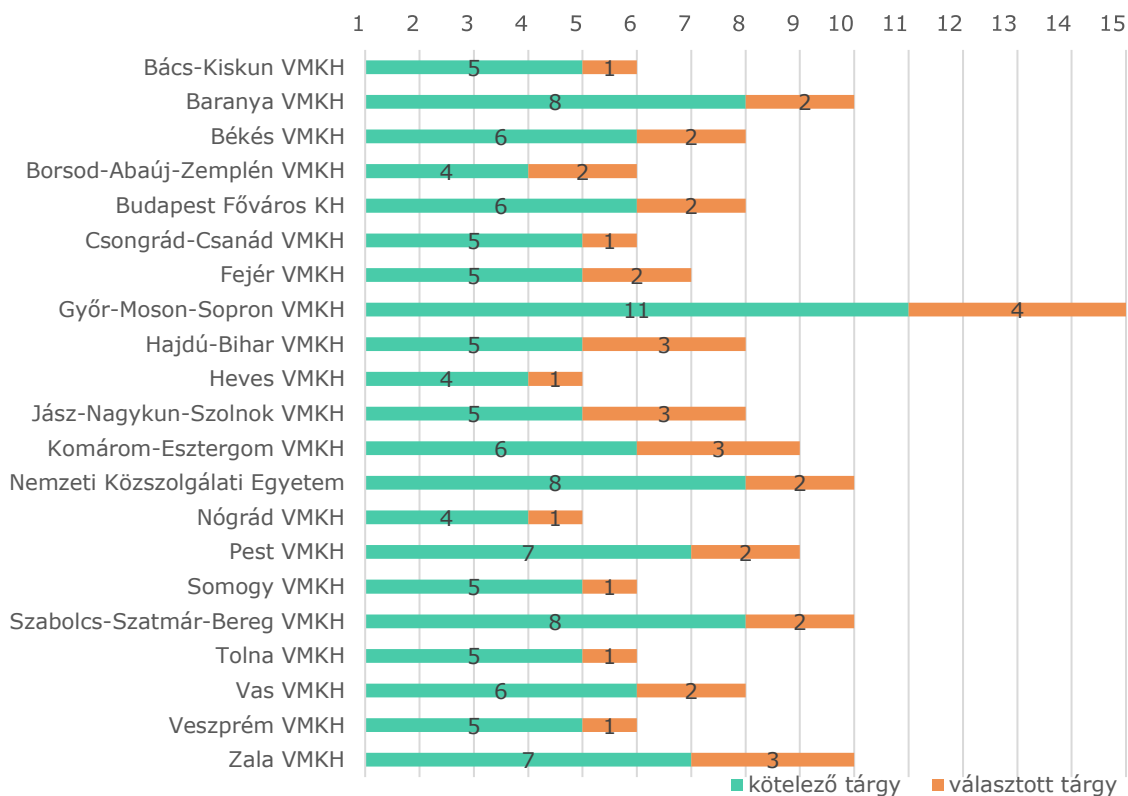
Az OKV névjegyzéken szereplők felkérése országosan arányosan történt.

3.2. Oktatók

A felkészítő tanfolyamon oktatásra jogosultak felkérését a szakvizsgaszervező előzetes jóváhagyásra az OKV titkárához terjeszti fel.

Az OKV titkára az oktatásra jogosultak jóváhagyása során érvényesíti, hogy a tárgyévben arányosak legyenek az oktatói felkérések, és érvényesüljenek az oktatással kapcsolatos, a KTK által meghatározott minőségi követelmények.

A vizsgaszervezőknél országosan **166 fő oktató közreműködésével** bonyolították le a szakvizsgára felkészítő tanfolyamokat, melyből 35 db kötelező tárgyi és 47 db választott tárgyi vizsgára felkészítő képzés volt.

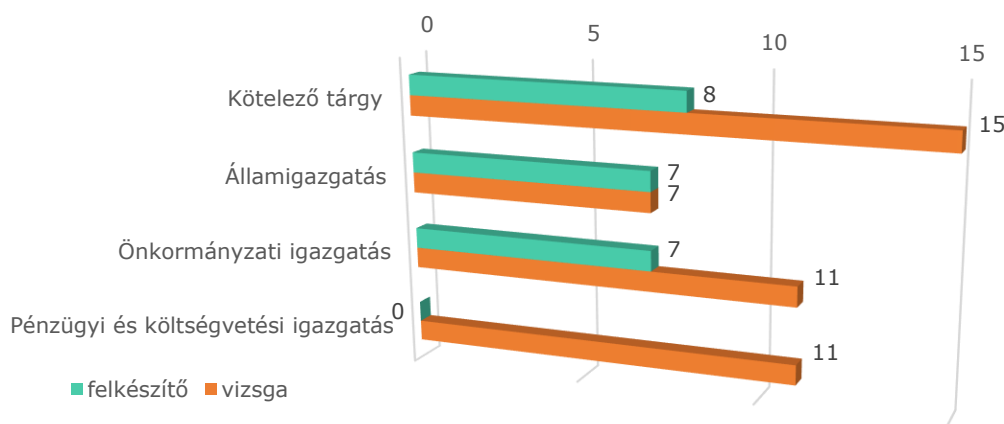
9. sz. ábra: Közreműködő oktatók létszáma vizsgaszervezők szerinti megoszlása 2023. évben (Forrás: ProBono 2024.01.04.)

Az oktatók felkérése esetén is megállapítható az a tény, hogy a szakvizsgaszervezők általi felkérések – mind a kötelező, mind a választott tárgyi felkészítők esetében – országosan arányosan történtek.

4. Közös felkészítő- és vizsgaszervezés

A szakvizsgaszervezők – a Korm. rendelet 4. § (6) bekezdése értelmében – szükség szerint közösen is szervezhetnek szakvizsgát, felkészítő tanfolyamot.

A 2023. év statisztikai adatai szerint a **kötelező tantárgyból 15 fő, a választott tantárgyakból pedig 29 fő tett vizsgát** közös vizsgaszervezés keretében.

10. sz. ábra: Átírányítások létszámadatai vizsgatárgyak szerinti megoszlásban 2023. évben (Forrás: ProBono 2024.01.04.)

A vizsgaszervezők – mind a vizsgák, mind az azokhoz kapcsolódó felkészítő tanfolyamok tekintetében – azokban az esetekben életek az átirányítás lehetőségével, amikor a szakvizsga letételére előírt határidő teljesítése ezt megkövetelte, vagy a jelentkezők alacsony száma ezt indokolta.

5. Az NKE közigazgatási szakvizsgával összefüggő módszertani feladatai

Az NKE jogszabályban rögzített feladata a közigazgatási szakvizsga tekintetében – a képzési- és vizsgaszervezési tevékenységeken túl – módszertani és tartalomfejlesztési feladatokra egyaránt kiterjed.

5.1. Tananyagfejlesztés

A szakvizsga tananyaga, írásbeli részének vizsgakérdései és szóbeli részének vizsgatételei a vizsgakövetelményeken alapulnak. A tananyagot az NKE - különösen a jogszabályi változásokra tekintettel - rendszeresen, de legalább évente felülvizsgálja, és szükség esetén aktualizálja.

5.1.1. Éves felülvizsgálat

A felülvizsgálat és a hatályosítás a szakvizsga tananyagait és az oktatást, felkészülést segítő diáorait, oktatási tematikáit, videoprezentációkat, valamint a követelményrendszeren alapuló írásbeli vizsgakérdéseinek és azok megoldásainak aktualizálását foglalja magában.

A 2023. évi tananyagfejlesztés keretében **a közigazgatási szakvizsga valamennyi kötelező- és választható tárgya** (a választható tárgyak közül a Gazdasági igazgatást leszámítva) **módosításra került**, tekintettel a legutóbbi hatályosítás óta bekövetkezett jogszabályi változásokra. A tananyagokhoz hasonlóan a **videoprezentációk** is hatályosításra kerültek a 2023. évben.

A jogszabályi kötelezettségeken alapuló hatályosítás a 2023. január 31-ig kihirdetett jogszabályok figyelembevételével zárult le.

5.2. A területi vizsgaszervezők közigazgatási szakvizsga feladatlapokkal és megoldókulcsokkal való ellátása

A Korm. rendelet 1. sz. mellékletében szereplő vizsgaszabályzat 10. pontja értelmében az NKE feladata, hogy országosan minden egyes vizsgaalkalomra elkészítse az írásbeli vizsgákhoz szükséges feladatlapokat és megoldókulcsokat.

Az NKE az írásbeli feladatlapokat és a hozzá tartozó megoldásokat egy erre a célra kifejlesztett, feladatlap generáló program segítségével állítja elő. Kijelenthető, hogy az ilyen módon előállított írásbeli feladatlapok objektivitást biztosítanak az írásbeli vizsga tekintetében, hiszen a feladatlapok egyes kérdéseinek kiválasztása a program segítségével, előre meghatározott algoritmus alapján, véletlenszerűen történik. Minden egyes vizsganapra más-más feladatlap készült országosan.

A generált írásbeli szakvizsga feladatlapokat a vizsgaszervezők a ProBono-rendszerből tölthetik le. A feladatlapok letöltése megfelelő jogosultság meglétét követeli meg, így a szerep-jogosultság kérelmezése és a jogosultság megadása egy engedélyezési folyamat eredményeképpen jön létre.

A ProBono-rendszerbe feltöltött írásbeli szakvizsga feladatlapok főbb statisztikai mutatóit az alábbi mutatja be.

Tantárgyak megnevezése	Generált feladatlapok és megoldókulcsok száma
Általános közigazgatási ismeretek (kötelező tantárgy)	152
Államigazgatás (választható tantárgy)	36
Önkormányzati igazgatás (választható tantárgy)	114
Pénzügyi és költségvetési igazgatás (választható tantárgy)	8
Kül- és biztonságpolitikai ágazat (választható tantárgy)	8
Gazdasági igazgatás (választható tantárgy)	0
Összesen:	342

11. számú ábra: Az NKE által országos felhasználásra generált írásbeli feladatlapok és megoldókulcsok vizsgatárgyak szerinti megoszlása (Forrás: ProBono 2023.01.05.)

5.3. Megújuló tagság az OKV vonatkozásában

A KTK elnöke – az Országos Közigazgatási Vizsgabizottságról szóló 153/2010. (V. 4.) Korm. rendelet 4. §-ban megállapított jogkörében eljárva – 2022. októberében döntött az OKV tagság megújításáról. A pályázat a megújítás mellett új tagok jelentkezésére is lehetőséget adott.

A megújított tagságból fakadó jogosultságok 2023. január 1-től 2024. december 31-ig érvényesek.

A sikeresen pályázók az OKV tagjaként jogosultságot szereztek arra, hogy az ügykezelői alapvizsgán és/vagy a közigazgatási szakvizsgán vizsgáztatóként működjenek közre, illetve a közigazgatási szakvizsgák felkészítő tanfolyamain oktatói tevékenységet lássanak el.

6. Az elégedettségmérés eredményei

A közigazgatási szakvizsga esetében az elégedettség mérése a felkészítő tanfolyamokat követően a Probono rendszerben történik, anonim módon.

A képzésben résztvevőknek a tanfolyam zárását követően a Probono felület automatikus e-mail üzenetet küld, amely az elégedettségmérő kérdőív kitöltésének lehetőségéről nyújt tájékoztatást.

A kérdőív kitöltésekor

- a tananyagot (felépítés, mennyiség, szemléletesség, és az annak elsajátításához biztosított idő mennyisége),
- a képzésszervezés minőségét (a képzésre vonatkozó tájékoztatás, a továbbképzésen biztosított körülmények, a szervezettség, a közreműködő kollégák segítőkészsége, hozzáállása);
- a képzési program hasznosságát (mennyire tartják igényeikhez illőnek, korszerűnek és hatályosnak, tudják-e munkavégzésük során a tanultakat hasznosítani); továbbá
- az okatói munkát (szakértelem, módszertani felkészültség, hozzáállás) értékelhették a válaszadók.

2023. évben a kitöltési hajlandóság igen alacsony volt. Összességében 222 kérdőívet töltöttek ki egy-egy szakvizsga felkészítő képzést követően a résztvevők.

A kötelező tárgyi felkészítőkön megjelentek 9%-a (92 fő) és a választott tárgyi tanfolyamok résztvevőinek 14%-a (130 fő) adott írásbeli visszajelzést a képzésekre vonatkozóan – így a felmérés nem tekinthető reprezentatívnak.

A visszajelzések alapján a résztvevők előzetes elvárásainak 85%-ban feleltek meg a lebonyolított továbbképzések, azonban a szöveges hozzászólásokból következtetni lehet, hogy az erre vonatkozó kérdést nem kizárólag az adott tanfolyamokat alapul véve értékelték, hanem a teljes szakvizsga rendszerről fogalmaztak meg átfogó véleményt.

A tananyag felépítését (szerkezetét, áttekinthetőségét) a kérdőívet kitöltők közel 85%-ban megfelelőnek értékelték. A tisztviselők a tananyag szerteágazó témaköreivel, mennyiségével, és annak elsajátításához szükséges idő ráfordítással kapcsolatban fogalmaztak meg kritikai észrevételeket. A tananyagot – a szöveges kifejtésekben – hatalmasnak és nehezen feldolgozhatónak ítélték meg.

A visszajelzések alapján összességében azonban elmondható, hogy a képzések lebonyolításával és a vizsgaszervezők munkájával elégedettek (96%) voltak a résztvevők.

Az oktatók munkáját, szakmai, módszertani felkészültségét és hozzáállását kiemelkedő szintűnek (több, mint 97%-ra) értékelték a résztvevők. Az előadások minőségére nem érkezett kritikai jelzés.